

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
MINISTRIA E FINANCAVE DHE EKONOMISË
DREJTORIA E PËRGJITHSHME E HARMONIZIMIT TË KONTROLLIT
TË BRENDSHËM FINANCIAR PUBLIK

MINISTRI

Nr 20255 Prot.

Tiranë, më 27.10 2020

UDHËZIM

Nr. 42, datë 27.10 2020

MBI

NDJEKJEN E ZBATIMIT TË REKOMANDIMEVE TË DHËNA NGA AUDITIMI
I BRENDSHËM NË SEKTORIN PUBLIK

Në zbatim të nenit 102 pika 4 e Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë dhe germës c, të nenit 23 të ligjit Nr.114, datë 22.10.2015 “Për auditimin e brendshëm në sektorin publik”:

UDHËZOJ:

I. DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

1. Ky Udhëzim përcakton procedurat për kryerjen e monitorimit dhe ndjekjes së zbatimit të rekomandimeve të dhëna nga njësitë e auditimit të brendshëm që funksionojnë pranë njësive të qeverisjes së përgjithshme dhe çdo institucion tjetër që kryen funksione publike, shoqëritë tregtare, organizatat jofitimprurëse dhe autoritetet e përbashkëta, të cilat zotërohen, kontrollohen, financohen ose garantohen financiarisht nga një njësi e qeverisjes së përgjithshme, si dhe njësi të tjera që shpenzojnë fonde publike, sipas një marrëveshje ndërkombëtare.
2. Të gjitha njësitë e auditimit të brendshëm, për kryerjen e monitorimit dhe ndjekjes së zbatimit të rekomandimeve të auditimit, përveç kërkesave dhe procedurave të përcaktuara në ligjin Nr.114, datë 22.10.2015 “Për auditimin e brendshëm në sektorin publik” dhe në Manualin e Auditimit të Brendshëm, të miratuar me Urdhër të Ministrit të Financave Nr.100, datë 25.10.2016, i ndryshuar, duhet të zbatojnë kërkesat dhe procedurat që parashikon ky Udhëzim.

II. NDJEKJA E ZBATIMIT TË REKOMANDIMEVE

1. Qëllimi i procesit të ndjekjes së zbatimit të rekomandimeve të auditimit është të përcaktojë nëse gjetjet e auditimit janë adresuar në mënyrën e duhur dhe rekomandimet e dhëna në raportet e auditimit janë zbatuar sipas afateve dhe kritereve të kërkuara.
2. Ndjekja e zbatimit të rekomandimeve të auditimit duhet të kryhet çdo vit. Informacionet mbi nivelin e pranimit dhe zbatimit të rekomandimeve përfshijnë pjesën e raportimit në Raportin Vjetor të veprimtarisë së auditimit të brendshëm dhe në Raportin Vjetor të ndjekjes së zbatimit të rekomandimeve sipas kërkesave të këtij Udhëzimi.
3. Ndjekja e zbatimit të rekomandimeve të auditimit nga njësitë e auditimit të brendshëm, përcaktohet si një proces me anë të të cilit vlerësohet përshtatshmëria, efektiviteti dhe koha e veprimeve të ndërmarra nga Titullari i subjektit të audituar për gjetjet e auditimit, përfshirë veprimet korrigjuese dhe parandaluese të ndërmarra, si dhe çdo veprim tjetër të nevojshëm për ndryshime të kuadrit ligjor, përmirësime të sistemeve, procedurave dhe rregullave të kërkuara.
4. Subjektet e audituara brenda 30 ditëve nga data e dorëzimit të raportit përfundimtar të auditimit, hartojnë dhe miratojnë planin e veprimit për pranimin dhe zbatimin e rekomandimeve të dhëna, në përfundim të angazhimit të auditimit, nga njësia e auditimit të brendshëm.
5. Brenda këtij afati, subjektet e audituara marrin në shqyrtim rekomandimet dhe përcaktojnë personat përgjegjës, afatet e zbatimit, nivelin e pranimit dhe zbatimin të rekomandimeve (nëse është marrë vendim brenda këtij afati) ose informon për përgatitjen e kushteve në kuadër të zbatimit të rekomandimeve (të cilat kanë afate zbatimi më të gjata se 30 ditë).
6. Njësitë e auditimit të brendshëm, duhet të përcaktojnë dhe të zgjedhin procedura efektive dhe të përshtatshme për ndjekjen dhe raportimin e zbatimit të rekomandimeve, të adresuara pranë subjekteve të audituara.
7. Format e ndjekjes së rekomandimeve të auditimit janë:
  - a. **Vlerësimi i nivelit të pranimit të rekomandimeve** nëpërmjet:
    - i. vlerësimit dhe verifikimit të përgjigjeve, veprimeve të ndërmarra nga menaxhimi, lidhur me hartimin e planit të veprimit për zbatimin e rekomandimeve nga subjekti i audituar;
    - ii. vlerësimit dhe verifikimit mbi përgjigjen e menaxhimit, lidhur me riskun e pranimit apo të mos pranimit dhe efektet që mund të shkaktohen nga mos zbatimi i rekomandimeve.
  - b. **Monitorimi i vazhdueshëm i zbatimit të rekomandimeve** nëpërmjet:
    - i. marrjes dhe vlerësimit të informacionit nga subjekti i audituar, mbi monitorimin, ecurinë dhe progresin që është bërë për zbatimin e rekomandimeve, jo më vonë se 3 (tre) muaj nga dërgimi i raportit përfundimtar;
    - ii. shqyrtimit dhe vlerësimit të statusit të rekomandimeve, në auditimin e radhës.

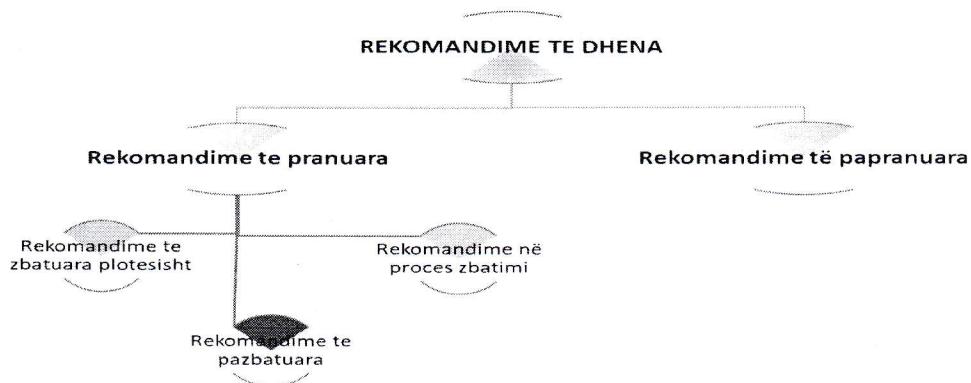
- c. **Verifikimin e statusit të zbatimit të rekomandimeve** nëpërmjet:
- i. angazhimeve të verifikimit të ndjekjes së rekomandimeve në vend/subjekt, brenda 3 (tre) mujorit të parë të vitit pasardhës.
8. Procedurat e verifikimit të ndjekjes së zbatimit të rekomandimeve përshijnë:
- a. Grumbullimin e informacionit ekzistues nga dosja e auditimit, për të përcaktuar objektivat dhe pritshmëritë e verifikimit;
  - b. Evidentimin e informacionit për rekomandimet e dhëna, në një Regjistër të veçantë, duke përshkruar natyrën dhe llojin e rekomandimit sipas kategorive të përcaktuara në Manualin e Auditimit të Brendshëm¹, i cili duhet të përmbajë:
    - **“Rekomandime për përmirësimin e sistemeve të kontrollit të brendshëm”**, në të cilat do të përfshihen rekomandimet e dhëna nga njësitë e auditimit të brendshëm për përmirësimin e rregullave, procedurave, manualeve dhe udhëzimeve të brendshme të subjektit të audituar.
    - **“Rekomandime për përmirësimin e kuadrit ligjor”**, në të cilat do të përfshihen të gjitha rekomandimet e dhëna nga njësitë e auditimit të brendshëm për përmirësimin/ndryshimin e kuadrit ligjor dhe nënligjor të subjektit.
    - **“Rekomandime të karakterit organizativ”**, në të cilat do të përfshihen të gjitha rekomandimet e dhëna nga njësitë e auditimit të brendshëm për marrjen e masave për përmirësime organizative p.sh: ndryshime të strukturës organizative, ndarje detyrash, etj. për subjektet që janë audituar.
    - **“Rekomandime për arkëtim”**, në të cilat përfshihen rekomandimet e dhëna për rastet e arkëtimeve të vlerave që janë vënë në ngarkim të personave përgjegjës.
    - **“Rekomandime të tjera”**, në të cilat do të përfshihen të gjitha rekomandimet që nuk përfshihen në kategoritë e mësipërme.
9. Regjistri administrohet, plotësohet dhe përditësohet në vijimësi, nga stafi i njësisë së auditimit të brendshëm nën mbikëqyrjen e Drejtuesit të NJAB (regjistri konsiderohet dokument i brendshëm i njësisë publike).
10. Mbështetur në të dhënat e mësipërme, Drejtuesi i NJAB, ngarkon grupet e auditimit, për të hartuar programin e verifikimit, të zbatimit të rekomandimeve për të gjitha auditimet që janë objekt i verifikimit.
11. Angazhimi i auditimit për verifikimin e zbatimit të rekomandimeve, ndjek procedurën si për çdo auditim të zakonshëm, me specifikën që në këto raste kemi një numër të përcaktuar njësisish nën auditim dhe që mbulojnë një fushë të veçantë të auditimit.
12. Grupi i auditimit, në zbatim të programit të auditimit, verifikon drejtpërsëdrejti në njësinë përkatëse, informacionin e përcjellë, duke bërë ballafaqimin e tyre me dokumentat justifikuese konkrete të miratuara nga vetë njësia publike.
13. Gjatë auditimit për verifikimin e zbatimit të rekomandimeve, grupi i auditimit kryen vlerësimin e rekomandimeve të dhëna në raportin përfundimtar të auditimit mbi

---

¹ Manuali i Auditimit të Brendshëm, Kapitulli IV “Mbi Plotësimin e Pasyrave për hartimin e Raportit Vjetor të NJAB, Pasqyra 5 “Rekomandimet e dhëna nga NJAB sipas kategorive”

shkallën e zbatimit të tyre, duke i regjistruar të dhënat sipas Pasqyrës nr.1, bashkëlidhur këtij Udhëzimi, si më poshtë:

- a. Rekomandime të dhëna;
- b. Rekomandime të pranuar nga të cilat:
  - i* rekomandimi është zbatuar plotësisht;
  - ii* rekomandimi është në proces zbatimi;
  - iii* rekomandimi nuk është zbatuar.
- c. Rekomandime të papranuara

14. Për angazhimet e ndjekjes së zbatimit të rekomandimeve njësitë e auditimit të brendshëm plotësojnë Pasqyrën nr.2 bashkëlidhur këtij Udhëzimi

III. DOKUMENTACIONI PËR VERIFIKIMIN E ZBATIMIT TË REKOMANDIMEVE

1. Kur verifikimi i zbatimit të rekomandimeve, realizohet gjatë auditimit të radhës, në programin e angazhimit të auditimit vendoset si pikë e veçantë e programit dhe trajtohet në fillim të zbatimit të Programit të Angazhimit.
2. Kur ndjekja e rekomandimeve bëhet nëpërmjet verifikimit në vend/subjekt, të gjitha verifikimet për zbatimin e rekomandimeve kryhen nëpërmjet një Programi Angazhimi duke përfshirë jo vetëm subjektet e audituara në vitin raportues por edhe të vitit paraardhës, rekomandimet e të cilave kanë qenë ende në proces zbatimi.²
3. Dokumentet standarde që hartohen për auditimet për verifikimin e zbatimit të rekomandimeve janë, si vijon:
  - a. Program i angazhimit të auditimit të verifikimit të zbatimit të rekomandimeve;
  - b. Autorizim për kryerjen e auditimit për verifikimin e zbatimit të rekomandimeve;
  - c. Formulari përmbledhës për zbatimin e rekomandimeve, për secilin subjekt sipas Pasqyrës nr.2, bashkëlidhur këtij Udhëzimi.
  - d. Raport Vjetor i ndjekjes së zbatimit të rekomandimeve me rezultatet e gjetjeve nga verifikimi i zbatimit të rekomandimeve, sipas kërkesave të Manualit të Auditimit të Brendshëm për raportimin e rezultateve të auditimit, jo më vonë se data 30 Mars e çdo viti për vitin paraardhës.

² KUJDES! Për efekt të Raportimit Vjetor të gjitha verifikimet e zbatimit të rekomandimeve të raportohen si 1 (një) Angazhim auditimi nga NJAB.

4. Në rastet kur subjektet e audituara nuk zbatojnë rekomandimet ose kur drejtuesit e subjekteve të audituara nuk ndërhyjnë për të siguruar zbatimin e tyre, atëherë Titullari i njësisë publike që ka në varësi njësinë e auditimit të brendshëm, e cila ka kryer auditimin, ka të drejtë të përcaktojë përgjegjësinë individuale ndaj personave, të ngarkuar drejtpërsëdrejti me zbatimin e rekomandimeve.

IV. RAPORTIMI VJETOR I NIVELIT TË ZBATIMIT TË REKOMANDIMEVE TË AUDITIMIT TË BRENDSHËM

1. Njësia e Auditimit të Brendshëm bazuar në rezultatet e angazhimeve të auditimeve që kanë realizuar në përputhje me planin e tyre vjetor, dhe mbështetur në dokumentacionin sipas pikës III.2 të këtij Udhëzimi, përgatit një Raport Vjetor mbi ndjekjen e zbatimit të rekomandimeve të auditimit të brendshëm.
2. Raporti Vjetor i ndjekjes së zbatimit të rekomandimeve të auditimit të brendshëm duhet të përmbajë:
  - a. pjesën përshkuese ku të jepet informacion i detajuar mbi nivelin e pranimit dhe të zbatimit të rekomandimeve, statusin e tyre, dhe në mënyrë të veçantë sqarime të nevojshme në rastin e mos pranimit ose/dhe të mos zbatimit të rekomandimeve.
  - b. Pasqyrën “Rekomandime sipas kategorive” sipas kërkesave të përcaktuara në Pasqyrën nr.1, bashkëlidhur këtij Udhëzimi.
  - c. Pasqyrën “Raportimi i nivelit të zbatimit të rekomandimeve të dhëna nga auditimi i brendshëm” sipas kërkesave të përcaktuara në Pasqyrën 2, bashkëlidhur këtij Udhëzimi
3. Raporti Vjetor i ndjekjes së zbatimit të rekomandimeve të auditimit të brendshëm së bashku me pasqyrat përkatëse dërgohet nga njësitë e auditimit të brendshëm në formë zyrtare dhe elektronike pranë Drejtorisë së Harmonizimit të Auditimit të Brendshëm, në Ministrinë e Financave dhe Ekonomisë, jo më vonë se data 10 Prill e vitit pasardhës.

Për ndjekjen dhe zbatimin e këtij udhëzimi ngarkohen titullarët e njësive të qeverisjes së përgjithshme, drejtuesit dhe audituesit e njësive të auditimit të brendshëm dhe Drejtoria e Harmonizimit të Auditimit të Brendshëm në Ministrinë e Financave dhe Ekonomisë.

Ky udhëzim hyn në fuqi menjëherë.

MINISTËR
Anila DENAJ

MËSIA E AUDITIMIT TË BRENDSHËM NË _____

Rekomandimet e dhëna sipas kategorive për vitin _____

Nr	Rekomandimet e dhëna sipas prioritetit	REKOMANDIME TË DHËNA NGA AB	REKOMANDIME TË PRANUARA			TOTALI b = b.1 + b.2 + b.3 (b)	REKOMANDIME TË PA PRANUARA
			Rekomandim i zbatuar (b.1)	Në proces zbatimi (b.2)	Rekomandime të pazbatuara (b.3)		
a.		(a) = (b) + (c)	(b.1)	(b.2)	(b.3)	(b)	(c)
I	Rekomandime të përmirësimit e sistemeve						
1							
2							
	SHUMA 1						
II	Rekomandime të përmirësimit e kuadrit ligjor						
1							
2							
	SHUMA 2						
III	Rekomandime të karakterit organizativ						
1							
2							
	SHUMA 3						
IV	Rekomandime për arkëtime						
1							
2							
	SHUMA 4						
V	Rekomandime të tjera						
1							
2							
	SHUMA 5						
	TOTALI (SHUMA I+SHUMA 2+SHUMA 3 +SHUMA 4 + SHUMA 5)						

Drejtuuesi i Njësisë së Auditimit të Brendshëm

Verifikimi i ndjekjes së zbatimit të rekomandimeve të auditimit të brendshëm për vitin _____

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Viti i kryerjes së auditimit	Subjekti i audituar	Data e Raportit Përfundimtar të Auditimit	Lloji i Auditimit	Sistemi /Fusha	Nënsistemi	Niveli i Riskut	Përgjigja e subjektit	Afati i implementimit të rekomandimit	Satusi Rekomandimit
2019	Ministria XXXXX Agjencia YYYY Drejtoria Përgjithshme XXXXXXX	Tetor 2019	Aud. i përputhshmërisë	3 Prokurimi	3.1 Planifikimi	I lartë	Pranuar plotësisht	Rekomandimi të zbatohet menjherë	Në proces zbatimi por i papërfunduar plotësisht

Drejtuesi i Njësisë së Auditimit të Brendshëm